05.09.2013 г. / 22:56:18

Вяра

19.09 по еретическия, †06 септември по църковния календар - Възпоменание на чудото на архангел Михаил в гр. Колоса, Мала Азия. Св. мъченик Ромил. Св. мъченик Евдоксий. Св. свещеномъченик Кирил, епископ Гортински. Св. преподобни Давид

Възпоминание на чудото в Хони, което е от Архистратига Михаил (IV в.)

Ввъв фригийския град Колоса, близо до град Иерапол, над извор с чудотворна вода се намирал храм, посветен на свети архистратиг Михаил. От водите на този извор болните получавали изобилно изцеления, дори повече, отколкото в Силоамската къпалня. В тази къпалня само веднъж в годината слизал Ангел Господен и раздвижвал водата, а тук всякога пребъдвала благодатта на чиноначалника на ангелите. Там оздравявал само този, който пръв влизал в къпалнята след раздвижването на водата, а тук всички, които идвали с вяра - и първите, и последните - получавали изцеление. Там било необходимо да има ниши, където да престояват болните, които дълго чакали, за да бъдат изцелени,

тъй като някои едва след 38 години се сподобявали да оздравеят, а тук - в един ден, или в един час - болният ставал здрав. За появяването на този извор се разказва следното:Когато цялата вселена била помрачена от тъмата на езическото многобожие и човеците се покланяли на тварите, а не на Твореца, езичниците в Иерапол почитали грамадната и страшна Ехидна и цялата страна, заслепена от бесовската прелест, и се покланяла. Нечестивите построили в чест на тази ехидна храм, където тя живеела, и като ѝ принасяли много и различни жертви, хранели отровната и навредилата на мнозина ехидна. Единият истинен Бог, желаейки да просвети света със светлината на Своето познание и да настави на истинския път заблудилите се човеци, изпратил по цялата земя Своите свети ученици и апостоли, за да проповядват Евангелието на всички хора. Двама от апостолите - свети Иоан Богослов и свети Филип - пристигнали, единият - в Ефес, а другият - в Иерапол, и се трудели там за благовестието Христово. В това време в Ефес се намирал знаменитият храм и идол на известната езическа богиня Артемида. Като се въоръжил с духовния меч - словото Божие - срещу служителите и поклонниците на тази богиня, свети Иоан Богослов ги победил: със силата на Христовото име той разрушил храма и превърнал идола на прах и чрез това обърнал целия град в светата вяра. След разрушаването на идола на Артемида, свети Иоан Богослов отишъл от Ефес в Иерапол, за да помогне на своя сътрудник - свети апостол Филип. А там в това време били и свети апостол Вартоломей и сестрата на Филип - Мариам. Заедно с тях свети Иоан Богослов се потрудил в делото на спасението на човеците. В началото те се въоръжили срещу ехидната, на която безумните хора принасяли жертви, почитайки тази твар като Бог. Чрез своите молитви те убили ехидната, а тези, които ѝ се покланяли, обърнали към Единия истинен Бог, Твореца на небето и земята. Като застанали на едно място, наричано “Херотоп”, те

започнали да пророчестват, че на него ще възсияе Божията благодат, че това място ще бъде посещавано от Воеводата на небесните сили - свети архистратиг Михаил и че тук ще се извършват чудеса. Всичко това скоро се сбъднало. След като свети Иоан Богослов заминал да проповядва Евангелието в други градове, свети апостол Филип пострадал от нечестивците, а Вартоломей и Мариам също отишли в други страни; тогава на това място, според пророчеството на светия апостол, се появила чудотворна вода. Така се изпълнили думите на Писанието: “води ще бликнат в пустинята, и потоци - в степите. И пустошта ще се превърне в езеро, и жадната земя - във водни извори; в жилището на чакалите, дето те почиват, ще стане място за тръст и рогоз. И там ще бъде друм, и пътят по него ще се нарече свет път”. На този извор започнали да идват не само вярващите, но и невярващите, понеже извършващите се там чудеса, подобно на гръмогласна тръба, призовавали тук всички; и всички, които пиели от водата и се миели в този извор, се изцелявали от своите недъзи и мнозина, като получили здраве, се кръстили в името на Света Троица.По това време в Лаодикия живеел един елин, чиято единствена дъщеря била няма по рождение. Нейният баща много скърбял за това и употребил много средства, за да се изцели тя от немотата си, но след като нищо не можал да постигне, изпаднал в дълбоко униние. Една нощ, като заспал на леглото си, той видял на сън ангел Божий, сияещ като слънце. Това видение му било дадено не поради това, че той бил достоен, но за да дойде чрез него до познанието на истината и заедно със себе си да обърне и други към Бога. Като видял ангела, той се изплашил, но в това време чул от него следните думи:- Ако искаш да се развърже езикът на твоята дъщеря, доведи я при моя извор, който се намира в “Херотоп”, близо до Иерапол. Дай ѝ да пие вода от този извор и тогава ще видиш славата Божия.Като се събудил, този човек се удивил от видяното и като повярвал на казаните му думи,

начаса взел дъщеря си и побързал да отиде при чудотворната вода. Там заварил множество хора, които черпели от водата, кръщавали се в нея и получавали изцеление от своите болести. Той ги попитал:- Кого призовавате, когато се умивате с тази вода? Те му отвърнали: - Ние призоваваме името на Отца и Сина и Светия Дух; призоваваме на помощ и светия архистратиг Михаил.Тогава тоя човек повдигнал очите си към небето, въздигнал ръцете си и казал:- Отче и Сине и Дух Светий, Който си Бог на християните, помилуй ни! Свети Михаиле, Божий служителю, помогни и изцели моята дъщеря!След като изрекъл това, той почерпил вода от извора и я излял в устата на дъщеря си. И начаса свързаният от немотата ѝ език се развързал, за да славослови Бога, и тя ясно произнесла:- Боже християнски, помилуй ме! Свети Михаиле, помогни ми!Всички, които били там, се удивлявали на Божията сила, прославяли Света Троица и величаели помощта на светия архистратиг Михаил. А елинът като видял, че дъщеря му се изцелила, извънредно се зарадвал и незабавно се кръстил заедно с нея и с всички свои домашни, които били дошли с него. В знак на благодарност той построил над чудотворния извор прекрасна църква, посветена на името на свети архистратиг Михаил, воеводата на небесните сили. След като украсил църквата с голямо благолепие и дълго се молил в нея, елинът се върнал у дома си. В 90 година от построяването на църквата тук дошло от Иерапол едно десетгодишно момче на име Архип. Неговите родители били ревностни християни и възпитали сина си в благочестие. Архип се поселил при църквата на свети архистратиг Михаил и служел в нея като клисар. Отрокът започнал да се ръководи в живота си от следното правило: от времето, откогато той се поселил при тази църква, служейки Богу, той не вкусвал нищо от мирските ястия и питиета - нито месо, нито вино, нито дори хляб, но се хранел единствено с растящите там треви, които сам събирал и варял. Храна вкусвал само по веднъж в седмицата, и то без

сол, а питието му се състояло само от неголямо количество вода. Чрез такова въздържание отрокът умъртвил плътта си и в такива добродетели той пребъдвал от младини до самата си старост, с цялата си душа приобщавайки се към Бога и уподобявайки се в своето житие на безплътните. Облеклото му било съвсем бедно: той имал само две вретища, едното от които носел върху тялото си, а с другото покривал постелята си, застлана с остри камъни. Той я покривал с вретището, за да не виждат влизащите в неговото жилище, че спи върху остри камъни; а за възглавница му служел неголям чувал, напълнен с тръни. Такава била постелята на този блажен подвижник. А сънят и почивката му се заключавали в следното: когато чувствал потребност от сън, той лягал върху камъните и бодливите тръни, така че това било по-скоро бодърстване, отколкото сън, и отдихът му бил повече мъчение, отколкото покой. Защото какъв отдих за тялото е да лежиш върху твърди камъни; и що за сън е това, когато главата почива върху тръни? Всяка година Архип сменял своята дреха: с вретището, което носел върху тялото си, той покривал постелята си, а това, което било върху постелята, обличал върху тялото си; след като изминавала една година, той отново разменял вретищата. Така, като не си давал покой нито денем, нито нощем, той умъртвявал тялото си и пазел душата си от вражеските мрежи. Вървейки по този тесен и прискърбен жизнен път, блаженият Архип зовял към Бога и се молел така:
- Не ми позволявай, Господи, да се зарадвам на земята със суетна радост, да не видят очите ми никакви блага на тоя свят, и нека да няма за мен никаква отрада в този временен живот! Изпълни, Господи, моите очи с духовни сълзи, дай съкрушение в сърцето ми и благоустрой моите пътища, та до края на дните си да умъртвявам плътта си и да я подчинявам на духа. Каква полза ще ми принесе тази тленна моя плът, която е създадена от пръст? Тя е като цвят, който сутрин разцъфва, а вечер изсъхва! Но дай ми, Господи, усърдно да се трудя над това,

което е полезно за душата и за вечния покой!Така, молейки се и поучавайки се, блаженият Архип станал подобен на Божий ангел, като имал небесен живот на земята. И не само за своето спасение се грижел светият, но и за спасението на другите, тъй като обърнал към Христа и кръстил много неверници. Нечестивите елини като виждали всичко това, завиждали на блажения Архип и като не можели да търпят преславните чудеса, подавани чрез светия извор, възненавидели живеещия там праведен мъж. Често те нападали свети Архип, дърпали го за косите и брадата, поваляли го на земята и го тъпчели с нозете си и след различни изтезания го прогонвали оттук. Но бидейки твърд духом, подобно на диамант, блаженият Архип мъжествено претърпявал всичко това от идолопоклонниците и не отстъпвал от светия храм, служейки на Бога в светостта и незлобието на своето сърце и грижейки се за спасението на човешките души. Веднъж нечестивите елини се събрали и започнали да говорят помежду си: - Ако не засипем със земя този извор и не убием тоя човек, облечен в рубище, всички наши богове ще бъдат унизени, поради ставащите там изцеления. След това те тръгнали натам, за да засипят с пръст чудотворната вода и да убият невинния човек - блажения Архип. Като се приближили от две страни до светото място, едните от тях се устремили към църквата и извора, а другите се отправили към жилището му, за да го убият. Но Господ, Който се грижи за участта на праведните и не ги предава в ръцете на грешниците, запазил Своя раб от тези убийци. Внезапно ръцете им се вдървили, така че те не могли дори и да се докоснат до преподобния. А от водата се явило необикновено чудо: веднага щом нечестивите се приближили до извора, от него излязъл огнен пламък, който се насочил към беззаконниците и ги прогонил далече от там. Така тези беззаконници побягнали със срам от извора и от преподобния Архип, без да му причинят никакво зло. Но те не се вразумили от това чудо: скърцайки със зъби, те не преставали да се

хвалят, че ще погубят извора, църквата и църковния служител. На това място имало река, на име Хрисос, която течала от лявата страна на църквата. Беззаконниците намислили да я отбият към светото място, та изворът като смеси водите си с речната вода, да изгуби чудотворната си сила. Но когато се заели с изпълнението на злия си замисъл и насочили реката към извора, за да го потопят, тогава реката, по Божие повеление, насочила струите си в друга посока и потекла от дясната страна на църквата. И отново нечестивите със срам се върнали по домовете си. Там течали и още две други реки, които идвали от изток и протичали на разстояние от три стадия от светото място. Едната река се наричала Ликокапер, а другата - Куфос. Тези две реки се срещали при подножието на голямата планина и се съединявали, насочвайки се надясно към Ликийската страна. Вселукавият дявол внушил на нечестивите човеци зъл умисъл: той ги научил да насочат водите на тези две реки срещу чудотворното място, вследствие на което храмът на свети архистратиг Михаил би трябвало да се разруши, а водата трябвало да залее светия извор и да удави свети Архип. Местността била много удобна за насочването на водите насам, понеже реките извирали от върха на планината, а църквата се намирала в най-ниското място. Като се наговорили помежду си, нечестивците в голямо множество надошли от всичките градове в Лаодикия и се отправили към църквата. Близо до църковния олтар стоял огромен камък. От този камък те започнали да копаят дълбок и широк ров, който достигал чак до самата планина, в чието подножие реките се съединявали. След това те с голям труд прокопали ров, по който водата да може да се пусне срещу църквата и заприщили реките, за да се насъбере повече вода. Десет дена се трудили нечестивците в това суетно дело. Като ги видял какво правят, преподобният Архип паднал на земята в църквата и със сълзи се молил на Бога, призовавайки на помощ бързия застъпник - свети архистратиг Михаил, за да

съхрани святото място от потопяване и да не позволи враговете, стремящи се да погубят Господнята светиня, да се зарадват. - Няма да си отида от това място - говорел блаженият Архип, - не ще изляза от църквата, но дори и ще умра тук, ако Господ допусне да бъде потопено това свято място! След като изминали десет дена и нивото на водата силно се покачило, нечестивците разкопали мястото, по което водата трябвало да се устреми по приготвения за нея път и в първия час на нощта пуснали реката срещу светия храм. А те самите се отдалечили и застанали на едно високо място от лявата страна, желаейки да видят потопяването на святото място. Водата, устремявайки се надолу, се носела със страшно бучене. Преподобният Архип, който се намирал в църквата на молитва, чул шума от водата и започнал още по-усърдно да се моли на Бога и на свети архистратиг Михаил, за да не позволят това свято място да бъде потопено и да не се зарадват, а да бъдат посрамени нечестивите врагове, за да се прослави името Господне и да се възвеличи ангелската сила и застъпничество. Тогава той запял Давидовия псалом: “Издигат реките, Господи, издигат реките гласа си, издигат реките вълните си. Но повече от шума на многото води, на силните морски вълни е силен във висините Господ... На Твоя дом, Господи, подобава светост през дълги дни”. Докато пеел това, блажени Архип внезапно чул глас, който му заповядал да излезе от църквата. След като излязъл от църквата, той видял великия застъпник и пазител на човешкия род - светия архистратиг Михаил, който се явил в образа на прекрасен и пресветъл мъж, както някога - на пророк Даниил. Блаженият Архип, като не можел да издържи силата на неговия блясък, от страх паднал на земята.А архангелът му казал: - Не бой се, стани! Приближи се тук до мен и ще видиш как ще се яви силата Божия над тези води.Блаженият Архип станал и като се приближил със страх до предводителя на небесните сили, застанал по негово нареждане от лявата страна. Тогава той

видял огнен стълб, който се издигал от земята до небето. А когато водата била вече съвсем близо, архистратигът вдигнал дясната си ръка и като изобразил кръстния знак над повърхността на водата, казал:- Спри там!И веднага водите се върнали назад. Така се изпълнили пророческите слова: “Видяха Те, Боже, водите… и се уплашиха”. Реките застанали като каменна стена и се издигнали нагоре, подобно на висока планина. След това архистратигът се обърнал към храма, ударил с жезъла си върху огромния камък, стоящ до олтара, и начертал върху него кръстния знак. На мига се чул страшен гръм, земята се разтресла и камъкът се разделил на две, а в него се образувал огромен пролом. Тогава архангел Михаил произнесъл следните думи: - Да бъде унищожена тук всяка противна сила и да получават избавление от всяко зло всички, които идват тук с вяра! След като изрекъл това, той заповядал на Архип да премине от дясната страна. Когато преподобният застанал там, свети Михаил гръмогласно заповядал на водите: - Влезте в този пролом! И веднага водите шумно потекли в образуваното от камъка корито и оттогава започнали да текат по този път - през камъка. Враговете, които стояли от лявата страна и очаквали да видят потопяването на светия храм, окаменели от страх. След като по този начин запазил своя храм и преподобния Архип от водите, свети архистратиг Михаил възлязъл на небето, а блаженият благодарял на Бога за това преславно чудо и прославял великия закрилник - архистратиг Михаил, заради неговото непобедимо застъпничество. Тогава всички противници се посрамили, а вярващите се изпълнили с огромна радост и като приижда ли към ангелския храм и чудесния извор, те заедно с преподобни Архип въздавали хвала на Бога. От това време постановили да се празнува този ден, в който ангелът извършил чудото. Преподобният Архип преживял много години на това място, усърдно служейки на Бога и починал в мир, в 70-ата година от рождението си. Вярващите го погребали на същото място,

което поради описаното чудо било наречено “Хони”, тоест потапяне, защото там водите се излели в каменната пукнатина.Следва да се спомене също и за другите чудеса на свети архангел Михаил, благодетеля на християнския род. Между Адриатическо море и планината, наричана Гарган, се намирал град Сипонт, на разстояние от 12 хиляди стъпки. В този град живеел един богат човек, чиито стада пасяли в подножието на планината Гарган. Веднъж един от воловете му изостанал от стадото и се изгубил. Дълго човекът заедно със своите слуги търсил вола и накрая го намерил на върха на планината до входа на една пещера. Разгневен и уморен от търсенето, човекът взел лък и стрела и стрелял срещу своя вол, за да го убие. Внезапно стрелата се обърнала назад и поразила стрелеца. Придружаващите го като видели това, се уплашили и като не посмели да се приближат до пещерата, се върнали в града и разказали там за случилото се. Епископът на града узнал за това и се обърнал с молитва към Бога, молейки Го да му открие тази тайна. И ето - явил му се във видение архангел Михаил и му казал, че той е избрал това място за себе си, за да го пази, и че желае често да го посещава и да помага на хората, които ще идват тук с молитва. Епископът възвестил за видението си на хората и определил тридневен пост за целия град, след което се отправил към планината, заедно със своя клир и с целия народ. Когато се изкачили на нея, те намерили в скалите пещера с тесен вход и не се осмелили да влязат вътре, а извършили молитва пред входа. Оттогава тук често започнали да идват хора и да се молят на Бога и на светия архистратиг Михаил. Веднъж неаполитанците, които били още невярващи, събрали войските си и неочаквано настъпили срещу град Сипонт, с намерението да го превземат и да го разрушат. Жителите на града били обхванати от голям страх. Тогава епископът заповядал на всички жители на града да постят три дена и да се молят за избавление от обкръжаващите ги врагове. Преди да настъпи

денят, в който враговете били определили окончателно да разрушат града, предводителят на небесните сили, свети архистратиг Михаил, се явил във видение на епископа и казал:- Утре в четвъртия час на деня нареди на своите съграждани да се въоръжат и да излязат от града срещу враговете, а аз ще ви дойда на помощ!Когато се събудил, епископът разказал за това видение на всички и много ги зарадвал с предречената от Бога победа над езичниците. А когато настъпил четвъртият час на деня, се чул силен гръм и като повдигнали очите си, всички видели някакъв облак, който слизал над планината Гарган. В същото време се появили, както някога - на Синай, огън, дим, мълния и гръм, така че цялата планина се разтресла и се покрила с гъст облак. Враговете, като видели това, се изплашили и се обърнали в бягство, а жителите на града, разбирайки, че им е дошъл на помощ техният благ хранител и бърз застъпник, свети архангел Михаил, заедно със своите небесни воини, отворили градските врати и се спуснали да гонят враговете, поразявайки ги като житни класове. Те ги преследвали отзад, а свети архистратиг Михаил ги поразявал отгоре с гръм и мълнии; умрелите от мълниите в този ден били 600 човека. Жителите на Сипонт преследвали враговете до Неапол и след като ги победили с помощта на воеводата на небесните сили, тържествувайки се върнали в своя град. От това време неаполитанците, които познали крепката десница на Всесилния Бог, приели светата вяра. А сипонтийските граждани се събрали заедно с епископа и клира, и се отправили към планината, над която станало страшното явление, желаейки да въздадат там благодарение на Бога и на своя помощник - свети архистратиг Михаил, и на всички небесни сили. Когато те се приближили до входа на пещерата, намерили върху мрамора следа от неголям човешки крак, така добре отпечатана, все едно че била направена върху влажна земя. Тогава те си казали един на друг: - Ето, наистина свети

архистратиг Михаил е оставил тук знак за своето посещение, защото сам той беше тук и ни избави от нашите врагове.Покланяйки се, те целували следата и извършили молебно пение, радвайки се, че имат такъв пазител и закрилник и въздавали благодарност на Бога. На това място решили да построят църква на името на свети архистратиг Михаил. Когато пристъпили към нейното построяване, архистратиг Михаил отново се явил на епископа и казал:- Не трябва да се грижите за църковно здание, аз и без вашия труд вече съм приготвил там храм за себе си. Само влезте в него. А ти утре извърши в него света литургия и причасти вярващите със светите Божествени Тайни.След това видение епископът заповядал на всички да се приготвят за причастяване със светите Тайни и тръгнал заедно с тях, възнасяйки молебни пения. Когато пристигнали на светото място, където се били отпечатали върху мрамора светите стъпки, намерили неголяма църква, подобна на пещера, която била издълбана в скалата; стените ѝ не били гладки, а таванът ѝ бил неравен: на някои места можел да бъде достигнат с глава, а на други - било невъзможно да се достигне дори с ръка. От това хората разбрали, че Бог търси в църквата не драгоценни камъни, а - чисто сърце. Престолът в тази църква бил покрит с пурпурно покривало. Епископът извършил на него света литургия и причастил вярващите с Пречистите Тайни. А в олтара, в северната страна, отгоре започнала да тече вода, която била чиста, вкусна, светена и чудотворна. Всички болни, пиейки от нея, след като се били причастили със Светите Тайни, получавали изцеление. И още много други безчислени чудеса се извършили в тази църква по молитвите на свети архистратиг Михаил. Епископът построил до църквата килии и поселил в тях свещеници, дякони, певци и четци, та в нея всекидневно да се извършва църковна служба, за слава на Бога и в чест на свети архистратиг Михаил.Ще спомена още и за чудото, станало на Атонската гора. Във времето на

благочестивите български царе живял един богат и знатен човек, на име Дохиар. Той, искайки да благоугоди на Бога, пожелал да стане монах. Като взел много злато, той тръгнал за Света гора, за да посети тамошните манастири и да си потърси място, където да се посели. След като обиколил много манастири и раздал много милостиня, Дохиар излязъл от лаврата на блажени Атанасий и се запътил към Солун, вървейки по брега на морето. Тук той намерил едно много красиво място, с добра на вкус вода и с богата растителност. На това място все още никой не живеел. Мястото му се понравило много и той решил да се посели тук и да построи манастир. Като се заел усърдно за работа, скоро привел в изпълнение желанието си. Отначало построил прекрасна църква на името на свети Николай, а после построил и манастир и го оградил с каменни стени. След като установил подобаващ ред във всичко, сам той приел монашество в този манастир. Но поради множеството постройки неговото злато се оказало недостатъчно, така че Дохиар не можел да украси църквата с подобаващо благолепие. Като възложил надеждата си на Божията помощ, той си казвал:- Ако Господ Бог поиска да прослави това място, тогава Сам Той ще промисли за украсяването на църквата. Да бъде Неговата воля!Срещу Атонската гора има остров, който се намирал на разстояние един ден път по море. Там живеели пастири, които пасели добитък, тъй като на острова имало добра паша. На този остров, на необитаемо място, бил поставен висок каменен стълб. На стълба имало каменен идол, върху който на гръцки било написано: “Всеки, който ме удари отгоре, ще намери много злато”. Мнозина се опитвали да разберат дали това е истина и удряли идола по главата, но нищо не намирали. По това време се случило един момък да пасе воловете си близо до посочения стълп. Момъкът бил много разумен и грамотен. След като прочел надписа, издълбан върху стълба, той ударил идола отгоре - както правели и другите, - за да намери златото,

но нищо не открил. След това помислил, че е възможно златото да е заровено в земята и когато слънцето тръгнало да залязва, отбелязъл мястото на земята, върху което главата на идола хвърляла сянка. Момъкът започнал да копае там, търсейки съкровището, но отново нищо не намерил. А на другия ден, когато слънцето изгрявало, той пак отбелязъл мястото, където свършвала сянката, хвърляна от стълба и започнал да копае там. Докато копаел, изведнъж чул някакъв звук и разбрал, че на това място е скрито съкровището. Той започнал да копае още по-усърдно и достигнал до някакъв воденичен камък, който бил толкова огромен, че дори не можел да го помести. Юношата протегнал ръката си през един отвор в камъка и намерил много злато. Тогава започнал да размисля, чудейки се какво да прави със златото.- Ако разкажа на някого за златото - мислел си той, - може и да ме убият заради него.А Бог като чул молитвите на споменатия старец, който бил загрижен за украсяването на светия храм, внушил на юношата да отиде в един от манастирите на Светата гора и да разкаже на игумена за намереното съкровище. Момъкът така и направил. Като взел няколко златни монети за доказателство, той отишъл в селото, което било на морето, и наел човек, който да го прекара до отсрещния бряг. По Божий промисъл той излязъл на пристана на споменатия новопостроен манастир, който бил наречен по името на неговия строител - “Дохиар”. Лодкарят се завърнал в селото си, а момъкът се запътил към манастира. Там той отишъл при игумена и му разказал за намереното от него съкровище. Игуменът разбрал, че това е Божие дело. Той повикал трима монаси и след като им предал това, което чул от юношата, ги изпратил да отидат заедно с него и да донесат намереното злато в манастира. Монасите се качили на една лодка и след като доплавали до острова, отишли при стълба, до който било заровено златото. Те отместили воденичния камък и под него открили котел, пълен със злато. Монасите много се

зарадвали; но изконният враг на човешкия род - дяволът, който ненавижда всичко добро, вложил в едного от тях лоша мисъл и той казал на единия от другите двама: - Брате, защо да носим това злато на игумена! Бог ни го изпрати на нас. С това злато ние сами ще си построим жилища за себе си и ще си издигнем манастир. Другият му възразил:- А как ще скрием това злато? Но той му отвърнал:- Всичко е в нашата воля: ние можем да хвърлим тоя юноша в морето и тогава срещу нас не ще има никакви свидетели.Като се сговорили така, те казали за това и на третия монах. Но той, бидейки богобоязлив, им казал:- Не, братя, не дръзвайте да правите това! Не погубвайте момчето, а заедно с това - и душите си, заради златото!Но те, като не слушали неговите увещания, продължавали да го принуждават да им стане съучастник. И накрая казали: - Ако ти не се съгласиш да бъдеш заедно с нас, ние ще те погубим и теб заедно с момчето!Братът, като видял тяхното непоколебимо зло намерение, се изплашил да не би те да погубят и него и им казал: - Ако вие така сте решили, то правете, каквото искате. А аз се заклевам в името Божие, че на никого няма да разкажа за това и че не ще искам от вас злато. И така, като запечатал думите си с клетва, той замълчал. А другите взели златото и камъка, под което то било скрито, натоварили го в лодката и отплавали заедно с момчето към манастира. Когато стигнали до дълбокото, те нападнали юношата и започнали да връзват камъка на шията му. Момчето, като разбрало какво искат да направят с него, започнало с плач да ги умолява да не го погубват, но всичко било напразно: нечестивите черноризци, бидейки с окаменели сърца и златолюбиви души, не се убояли от Бога, не се умилили от сълзите на юношата и не се вслушали в смирената му молба. Като хванали момчето, те го хвърлили заедно с камъка в дълбините на морето и то веднага потънало на дъното. Това злодеяние станало през нощта. Милостивият Бог, Който погледнал от висините на горчивото ридание на

невинния юноша и видял как той бил изхвърлен в морето, изпратил закрилника на човешкия род - свети архистратиг Михаил - да го вземе от дъното на морето и да го пренесе жив в църквата. Така и станало. Внезапно юношата се оказал до светия Престол, а камъкът все още бил привързан на шията му. Когато настанало време да се служи утренята, еклисиархът влязъл в църквата, за да запали свещите и да призове братята на утринно богослужение. Тогава той чул от олтара човешки глас и стенание. Еклесиархът много се изплашил и отишъл да съобщи за това на игумена. Игуменът го нарекъл “страхлив” и “малодушен” и му заповядал да отиде отново в църквата. Когато пак дошъл тук, еклесиархът отново чул същия глас и отново се върнал при игумена. Тогава игуменът сам отишъл с него в църквата. Той също чул гласа и влязъл в олтара. Там намерил юношата, който лежал близо до светия Престол, с привързан на шията си камък, а от дрехите му течала морска вода. Игуменът познал юношата и го попитал:- Какво се е случило с тебе, сине мой, и как попадна тук? Момъкът сякаш се пробудил от сън и казал:- Тия лукави иноци, които ти изпрати с мене, за да донесем златото, привързаха този камък на шията ми и ме хвърлиха в морето. Когато потънах на дъното, видях двама мъже, които сияеха подобно на слънце и чух какво си говорят един на друг. Единият каза на другия: “Архангел Михаил! Пренеси този юноша в манастира “Дохиар”!” Щом чух това, изпаднах в несвяст и не зная как съм се озовал тук.Като чул разказа на юношата, игуменът се удивил и прославил Бога, Който върши дивни и преславни чудеса. След това му казал:- Остани, сине мой, на това място до утрото, докато не бъде изобличена злобата.След това излязъл оттук и като затворил църквата, наредил на еклесиарха на никого да не разказва за това; а утренята заповядал да се служи в притвора. Освен това игуменът казал на еклесиарха:- Ако някой попита: “защо утренята ще се пее в притвора , а не в църквата?”, ти отговори, че така е наредил

настоятелят. С настъпването на утрото убийците се приближили към манастира, а златото скрили на друго място. Щом ги видял, игуменът излязъл заедно с останалите братя да ги посрещне и ги попитал: - Защо вчера тръгнахте четирима, а сега се връщате трима? Къде е четвъртият? На това те отговорили с гняв: - Отче, тоя момък измами и тебе, и нас, като каза, че е намерил злато. Той нищо не можа да ни покаже, защото и сам той нищо не знае и със срам се скри някъде. Търсихме го дълго, но не можахме да го открием и се върнахме сами при тебе! Игуменът, като отвърнал на това: “да бъде волята Божия!”, тръгнал заедно с тях към манастира. Той ги завел в църквата, където лежал юношата, а от дрехата му още капела вода. Игуменът им го посочил и попитал: - А този кой е? Щом видели юношата, те се ужасили и стояли дълго време като онемели, без да могат нищо да отговорят. Но накрая, макар и против волята си, признали злодеянието си и посочили мястото, където скрили златото. Тогава игуменът изпратил по-верни братя и те донесли намереното злато в манастира. Слухът за това чудесно събитие се разнесъл по цялата Света гора. Монаси от всички манастири се събрали тук, за да видят това преславно чудо. Те съставили събор и преименували църквата на името на свети архистратиг Михаил, а на името на свети Николай Чудотворец построили друга църква. Двамата лукави убийци били прокълнати и изгонени от обителта, а третият монах, който не се съгласявал с погубването на юношата и отказал да извърши злодеяние, бил признат за невинен. Избавеният от смърт юноша се облякъл в монашески образ и станал добър подвижник и строг монах. След това игуменът благолепно украсил църквата с донесеното му злато и построил нов много красив притвор; а камъкът, с който юношата бил хвърлен в морето, бил вграден в стената, за да напомня на всички за извършеното чудо. След като игуменът се преставил, на негово място бил поставен за игумен избавилият се от удавяне монах. След като богоугодно

изживял живота си и той отишъл при Господа, носен на ръце от свети архистратиг Михаил, както преди, когато бил пренесен пак от него от морето в църквата. За всичко това да прославим Отца и Сина и Светия Дух и да възвеличим во веки светия архистратиг Михаил!

Тропарь Архангелу Михаилу

глас 4

Небе́сных во́инств Архистрати́же,/ мо́лим тя при́сно мы недосто́йнии,/ да твои́ми моли́твами огради́ши нас/ кро́вом крил невеще́ственныя твое́я сла́вы,/ сохраня́я нас, припа́дающих приле́жно и вопию́щих:/ от бед изба́ви нас,// я́ко чинонача́льник вы́шних Сил.

(Началниче на небесните воинства, ние, недостойните винаги те молим да ни оградиш с молитвите си под покрова на твоята невеществена слава, като запазваш нас, които коленопреклонно молим и зовем: избави ни от беди, защото си чиноначалник на вишните сили.)

Тропарь Небесным Чинам Бесплотным

глас 4

Небе́сных во́инств Архистрати́зи,/ мо́лим вас при́сно мы недосто́йнии,/ да ва́шими моли́твами оградите́ нас/ кро́вом крил невеще́ственныя ва́шея сла́вы,/ сохраня́юще ны припа́дающия приле́жно и вопию́щия:/ от бед изба́вите ны,// я́ко чинонача́льницы вы́шних Сил.

Кондак Архангелу Михаилу

глас 2

Архистрати́же Бо́жий,/ служи́телю Боже́ственныя сла́вы,/ А́нгелов нача́льниче и челове́ков наста́вниче,/ поле́зное нам

проси́ и ве́лию ми́лость,// я́ко Безпло́тных Архистрати́г.

(Архистратиже Божий, служителю на Божествената слава, началниче на ангелите и наставниче на хората, проси полезното за нас и велика милост, като архистратиг на безплътните.)

Кондак Небесным Чинам Бесплотным

глас 2

Архистрати́зи Бо́жии,/ служи́телие Боже́ственныя сла́вы,/ А́нгелов нача́льницы, и челове́ков наста́вницы,/ поле́зное нам проси́те, и ве́лию ми́лость,// я́ко Безпло́тных Архистрати́зи.

Величание Небесным Чинам Бесплотным

Велича́ем вас,/ Арха́нгели и А́нгели/ и вся во́инства,/ Херуви́ми и Серафи́ми,// сла́вящия Го́спода.

Молитва святому Архангелу Михаилу

О, святы́й Михаи́ле Арха́нгеле, светлообра́зный и гро́зный Небе́снаго Царя́ воево́до! Пре́жде Стра́шнаго Суда́ осла́би ми пока́ятися от грехо́в мои́х, от се́ти ловя́щих изба́ви ду́шу мою́ и приведи́ ю́ к сотво́ршему ю́ Бо́гу, седя́щему на Херуви́мех, и моли́ся о ней прите́жно, да твои́м хода́тайством по́слет ю́ в ме́сто поко́йное. О гро́зный Воево́до Небе́сных Сил, предста́телю всех у Престо́ла Влады́ки Христа́, храни́телю тве́рдый всем челове́ком и му́дрый ору́жниче, кре́пкий Воево́до Небе́снаго Царя́! Поми́луй мя, гре́шнаго, тре́бующаго твоего́ заступле́ния, сохрани́ мя от всех ви́димых и неви́димых враг, па́че же подкрепи́ от у́жаса сме́ртнаго и от смуще́ния диа́вольскаго и сподо́би мя непосты́дно предста́ти Созда́телю на́шему в час стра́шнаго и пра́веднаго Суда́ Его́. О всесвяты́й вели́кий Михаи́ле Архистрати́же! Не пре́зри мене́, гре́шнаго, моля́щагося тебе́ о по́мощи и заступле́нии твое́м, в ве́це сем и в

бу́дущем, но сподо́би мя та́мо ку́пно с тобо́ю сла́витии Отца́ и Сы́на и Свята́го Ду́ха во ве́ки веко́в. Ами́нь.

Страдание на свети мъченик Ромил († ок. 107-115 гг.)

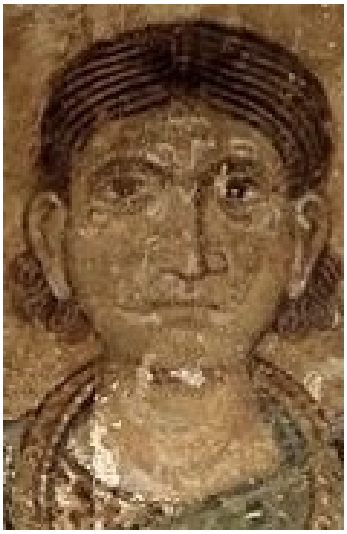

Свети Ромил живял по време на царуването на император Траян (1). Той бил пръв велможа в целия царски дом.

Случило се, че Траян, който се намирал с голямата си войска в източните страни, за да покори иверите, сарматите, арабите и други народи (2), намислил да преброи своите войници. Сред воинските полкове се намерили единадесет хиляди души, които изповядвали Христа и отхвърляли поклонението на идолите. Всички тях Траян изпратил на позорно заточение в Армения (3), като се надявал, че това ще ги накара да се отрекат от Христа и да принесат жертви на идолите и че после те отново ще се върнат в своето воинско звание и ще получат предишната си воинска чест.

Тогава свети Ромил, който бил военачалник, отишъл при царя и го укорил за неговото безбожие и безразсъдство, тъй като, намирайки се в положение на война, сам намалявал числото на войската си. А за себе си Ромил изповядал, че е християнин и че е готов да умре за името на Иисуса Христа, своя Господ.

Траян страшно се разгневил срещу светията, заповядал да го

бият жестоко и го осъдил на смърт. Тогава била отсечена честната глава на светия мъченик (4). А изпратените на заточение християни също били умъртвени по различни начини: девет хиляди от тях били разпънати на кръст в пустинята около планината Арарат (5) в Армения, а останалите умрели от различни други мъчения.

(1) **Траян** - римски император, управлявал от 98 до 117 г. сл. Р. Хр. Един от най-добрите римски императори. Но и той преследвал християните и издал два закона, които немалко повлияли, за да се започнат гонения срещу християните. Единият от тях забранявал всякакви тайни събрания, а вторият постановявал да се предават на наказание всички, които упорстват в нежеланието си да принесат жертва на езическите богове, поради това че изповядват християнската вяра.

(2) **Ивери** - днешните грузинци. Те живеели в Закавказието. Сарматите живеели в съседство с иверите, в земите от Кавказ и Каспийско море и на изток; а арабите - на Арабския полуостров. Всичките тези и още много други родствени им източни народи се намирали по това време под властта на Римската империя, но често повдигали опасни смутове и бунтове срещу римското владичество.

(3) **Армения** - страна в Азия, в съседство със Закавказието. Намирала се между Каспийско море, Мала Азия, Кюрдистан и Месопотамия.

(4) Блажената кончина на светия мъченик се отнася към 107 г. или към 115 г., когато император Траян се намирал с войските си на изток.

(5) **Арарат** - най-високата планина в Армения. Днес се намира в Турция, недалеч от границата с Армения и Иран; има два върха - Голям Арарат, който персите наричали “Планината

на Ной”, и - Малък Арарат.

За идолопоклонството

Началникът на дворцовата стража св. Ромил смело отказал да изпълни заповедта да се поклони на езическите идоли и изповядал Христа за Истинен Бог. Подвигът му повторили още 10 000 войници, верни на Христовата повеля: "не бойте се от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият; а бойте се повече от Оногова, Който може и душата и тялото да погуби в геената.” (Мат. 10:28) И още: "Който е запазил душата си, ще я изгуби, а който е изгубил душата си заради Мене, ще я запази.” (Мат. 10:39)

Разбира се, някой би казал, че това е просто една стара история, че Християнството отдавна е победило и че днес няма идолопоклонници. И наистина, едва ли има някой, който пряко да почита езическите божества Зевс, Марс или Венера. Но значи ли това, че идолопоклонството е напълно изкоренено? По думите на светите отци, за голямо съжаление трябва да признаем, че ние, съвременните хора, сме се превърнали в друг вид –духовни идолопоклонници. А духовното идолопоклонство е не по-малко пагубно от древното, защото и то заменя Истинския Бог с лъжливи божества.

Вижте какво пише великият светител Йоан Златоуст:

> **"Не ми говори, че ти не се покланяш на златен идол; по добре докажи, че ти не вършиш това, което златото ти заповядва да вършиш. Различни са видовете идолослужение: един почита богатството като господ, друг признава корема за бог, а трети някоя още по-низка страст. Ти не им принасяш в жертва волове, както са вършели**

това езичниците, но затова пък постъпваш още по-лошо – ти им заколваш в жертва своята душа. Ти не подгъваш колене и не се кланяш на идоли, но затова пък със съвършена покорност изпълняваш всичко онова, което ти заповядва и коремът, и златото, и твоята господстваща страст. Езичниците тъкмо затова са гнусни, че са боготворели човешките страсти: плътската похот те наричали Венера, гнева – Марс, пиянството – Бакхус и т.н. Макар ти и да не си правиш веществени идоли като езичниците, но ти с голямо усърдие служиш на същите тия страсти, Христовите членове правиш членове на блудница и оскверняваш себе с други беззакония."

От тези думи на св. Иоан Златоуст става ясно, че всяка наша греховна страст – била тя самолюбие, гняв или друга подобна – е идол на нашата душа! Когато човек се привърже към някой порок, превръща сърцето си в капище на своя любим идол и грехолюбието става негово тъмно идолослужение. А щом на дело изпълни намисления грях, той принася жертва на идола като съвършен идолопоклонник. Не е нужно непременно външно да се проявява греховната страст, за да бъде смъртен грях. Достатъчно е тя да заема в скритите глъбини на човека мястото на Бога. Тогава тя е вече идолопоклонство и причинява духовна смърт, защото е изместила Бога, Който е единственият източник на живота.

И тъй, по молитвите на св. Ромил и останалите 10 000 мъченици, нека се стремим да се въздържаме от всеки грях. Да се очистим от всяко пристрастие към греха. Да го намразим – защото той е наш смъртен враг, който се опитва да ни убие – и то завинаги. И когато се случи в непрестанната духовна бран да паднем – нека бързаме към храма, за да

изхвърлим сквренотите от себе си, чрез светото Тайнство Изповед. Защото е гибелна илюзия да мислим, че можем да скрием греховете си. Те ще излязат наяве, ако не по-рано, то със сигурност на Страшния Христов Съд, когато цялата вселена ще ни види, такива каквито сме. И тогава ще бъде много по-срамно, отколкото на изповедта при свещеника. И най-важно – тогава ще бъде късно за покаяние. Ще бъде късно да съжаляваме, че сме принесли душата си в жертва на пантеона от грехове. От подобна участ да ни опази Бог!

Вижте още:

МАРТЕНИЦИТЕ - ЕЗИЧЕСКО СУЕВЕРИЕ ВОДЕЩО ДО МЪКИ ВЪВ ВЕЧНОСТТА. СЪЩНОСТ НА "НАРОДНАТА ТРАДИЦИЯ"

Какво празнуваме на "коледа" и кога е Рождество Христово

АСТРОЛОГИЯТА – ГИБЕЛНО СУЕВЕРИЕ

Какво празнуваме на нова година

Дяволската музика

Страдание на свети мъченик Евдоксий († 311-312 гг.)

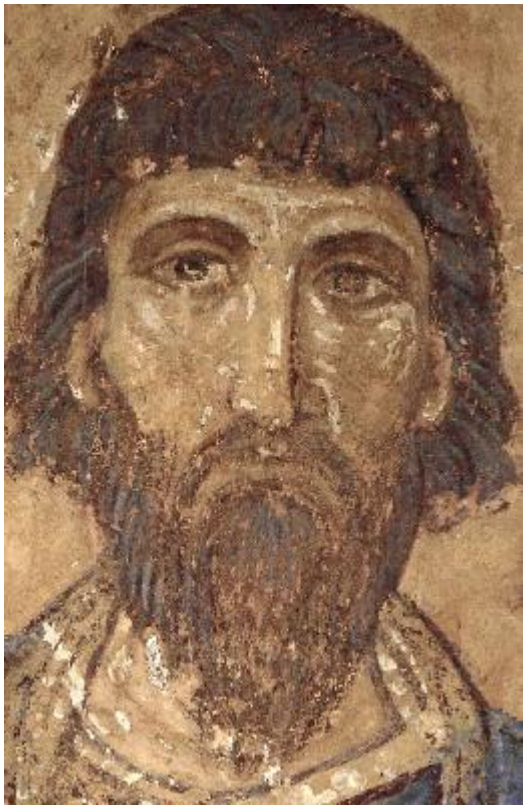

Свети мъченик Евдоксий. Стара стенопис от Русия

Свети Евдоксий живял през царуването на Диоклетиан, жестокия гонител на Църквата Божия. Този император издал нечестива заповед, която забранявала в неговата империя да се отдава поклонение на Единия истинен Бог и изисквала честта, подобаваща на Бога, да се въздава на немите бездушни идоли. След огласяването на тази заповед мнозина от вярващите избягали в пустините и планините, като предпочитали да живеят там със зверовете, отколкото - в градовете, заедно с беззаконните човеци. Също така и много видни и знатни хора оставяли своите длъжности и жилища и се криели в пустинни места. Един от тях бил и военачалникът Евдоксий, който бил верен раб на Иисуса Христа. Той оставил своята длъжност и се скрил от нечестивите заедно със жена си и децата си, за да избегне царския гняв. Междувременно навсякъде го издирвали войници, които били изпратени от управителя на Мелитина, пред когото свети Евдоксий бил

оклеветен. Войниците дошли до пустинното място и срещнали свети Евдоксий, който бил облечен в бедна дреха. Запитали го дали знае къде се крие военачалникът Евдоксий.

Светият като разбрал, че го търсят, за да го предадат на мъчения, им казал:

- Елате с мен в дома ми, вкусете от моя хляб и си починете от пътя; а после ще ви покажа Евдоксий, защото зная къде се крие той, заедно с домашните си.

Войниците се съгласили и тръгнали към жилището на светия мъченик.

Светият ги приел и добре ги нагостил, а после им открил, че той самият е човекът, когото търсят.

Войниците, удивени от тази постъпка на светията отговорили:

- Заради твоето благодеяние, няма да те заловим; а на този, който ни изпрати, ще кажем, че дълго сме те търсили, но не сме те открили. А пък ти се скрий, за да не те познае някой друг и да не те издаде.

Войниците се готвели вече да си тръгват, но свети Евдоксий ги задържал, като им казал:

- Почакайте ме, братя, и аз ще дойда с вас. Не ми подобава на мен да се крия повече, защото Сам Бог ме зове на мъченически подвиг, та да стана изповедник и да свидетелствам за Неговото свято име. А ако Бог искаше да не бъда открит, то вие не само нямаше да ме срещнете на пътя, но даже и не биха ви изпратили да ме търсите и аз не бих попаднал на вас. Всичко, което се случи е знак на Божията блага воля аз да пострадам за Него, дори - до проливане на кръвта си.

След това извикал при себе си съпругата си Василиса, децата си и близките и приятелите си и им казал:

- Имаше време, когато се криех, а сега е време да се открия и доброволно да се предам в ръцете на мъчителите, заради Иисуса Христа, Който Сам предаде Себе Си на страдания заради нас. И ето - аз отивам; и както пожелае моят Господ, така и ще устрои за мене и ще ми помогне, а вас оставям под Неговата закрила!

После светият дал различни разпореждания на домашните си, наставил децата и слугите си, като ги поучил как да живеят добродетелно без него - в страх и любов към Бога, а на съпругата си завещал да не плаче и да не страда, когато чуе за неговата смърт, а да прекара тоя ден в голяма радост и веселие, благодарейки на Бога, задето е сподобил Своя раб с мъченически венец.

След като се простил с домашните си и се облякъл в подобаваща на неговия сан дреха, и взел оръжието си и воинския си пояс, както подобавало на един военачалник, светият напуснал своя дом, жена си и децата си, слугите, приятелите си и цялото си богатство, изоставяйки всичко заради любовта към своя Господ.

Трогателна била тази раздяла, при която жената се лишавала от мъжа си, децата - от своя баща, приятелите - от своя любим другар! Всички плачели горчиво, докато се прощавали с него, защото знаели, че той вече няма да се върне при тях. Само едно ги утешавало в тяхната печал - това, че Евдоксий отивал, за да пострада за Христа, да стане победоносен мъченик и с мъченически венец да предстане пред Христа, своя Господ.

След това блаженият Евдоксий тръгнал на път заедно с войниците, а съпругата му Василиса ги следвала отдалече,

защото желаела да види неговите страдания. Придружавали я и двама любими приятели на Евдоксий - Зинон и Макарий, за които също бил приготвен мъченически венец от Господа.

Когато довели блажения Евдоксий при управителя, последният благосклонно го приветствал и му казал:

- Ние те извикахме, за да изпълниш царската заповед и да принесеш жертви на боговете, на които подобава поклонение; а повече от всичко - на бащата на всички богове, великия Зевс, и на слънцеподобния Аполон и на славната богиня Артемида.

Свети Евдоксий отговорил:

- Аз знам, че трябва да се принася жертва на Единия, в Три Лица прославян, Бог, Който сътвори света и му дарява живот и спасение! На Него и ще принеса хвалебна жертва, а не на тия, които ти наричаш богове, когато те са дърво и камък и по нищо не се отличават от която и да е бездушна вещ.

Управителят отново се обърнал към светия:

- Аз ти заповядвам да въздадеш подобаваща чест на боговете! А ти, както виждам, не само боговете презираш, но и самия цар считаш за нищо. Чух, че ти въвеждаш някаква си нова вяра и че мнозина прелъстяваш с нея.

Като казал това, управителят погледнал към множеството стоящи наоколо войници и с гняв извикал:

- Всеки, който не изпълни царската заповед, ще бъде лишен от воинската си одежда, като недостоен да я носи. И нека той да знае, че от него ще бъде отнета и честта на воинското звание.

Така говорел беззаконният управител, желаейки да посрами свети Евдоксий, защото се надявал, че не ще се намери още някой, който да се възпротиви на царската заповед и че

Евдоксий ще остане сам в непокорството си. Управителят мислел, че тогава той поради срам ще се подчини на царската повеля, за да не се лиши от честта на своето звание. Но вместо да стане това, мъчителят сам бил посрамен. Още докато той говорел, свети Евдоксий снел от себе си пояса - отличителен знак на началническия му сан - и го хвърлил в лицето на управителя. Като видели това, много войници, хиляда сто и четири на брой, които били тайни християни, се разгорели от ревност по Бога и направили същото като своя началник Евдоксий. Те снели от себе си знаците на военното звание и ги хвърлили пред управителя, бидейки готови да се лишат и от самото си тяло и да положат душите си за името на Иисуса Христа.

Мъчителят изпаднал в смущение от неочакваното разкриване на такова множество изповедници на Христа и като прекратил разпитването им, веднага изпратил известие за случилото се на император Диоклетиан, с което го молел също така да му даде разпореждания как да постъпи. Царят бързо му изпратил в отговор следната заповед: да подложи началниците на жестоки изтезания, а обикновените войници да остави ненаказани.

След като получил царското нареждане, управителят седнал на съдийското място и заповядал да доведат свети Евдоксий при него, в качеството му на главен военачалник. Той отново започнал да го убеждава:

- Съветвам те, Евдоксий, остави злото си упорство и безумно противене и доброволно принеси жертва на боговете! А ако не се съгласиш, ще трябва да го направиш против волята си, след като бъдеш принуден чрез безпощадни мъчения!

При това, управителят започнал да изброява мъченията, които го очаквали: заточение, тъмница, рани; заплашвал го, че тялото му ще бъде стъргано със железа и опалвано с огън и

изредил още много различни жестоки изтезания, само споменаването на които вече било способно да предизвика ужас. Но мъченикът отвърнал:

- Ти се шегуваш, управителю, като ми говориш всичко това. За мен твоите мъчения са като страшилище, с което плашат децата. Защото аз се надявам на бъдещото въздаяние, което ще получа от щедрия подвигоположник Христа. Боя се не от тоя огън, за който ти говориш, а от оня, който никога няма да угасне и от червея, който не заспива и от другите люти мъки, приготвени за тези, които се противят на истинския Бог и Го отхвърлят. А твоите мъчения в сравнение с тях са като детски играчки; и огънят, с който ме заплашваш, в сравнение с геенския огън, е като хладна вода.

- Мечът ти - продължавал светият - ще стане за мен ключ за дверите на желания край, където вместо това видимо и бързо захождащо слънце ще видя незалязващата и неугасваща светлина и вместо временните блага ще наследя вечните. Знай, че аз не ще се поклоня на вашите богове, понеже велико безумие е да се почитат като богове дърветата, камъните, златото и среброто, обработени от ръката на художника.

Като чул този отговор на светия мъченик, управителят му казал:

- За този твой безумен отговор е виновна моята снизходителност, поради която те оставих така дръзко да безчестиш боговете, царя и мен самия. И макар да мога да понеса собственото си безчестене, но не мога повече да търпя да бъдат хулени боговете и царят.

След това управителят заповядал да вържат ръцете и краката на светеца и безмилостно да го бият с жилави ремъци, а после - да го повесят и да стържат тялото му с остри железни оръдия. След като го изтезавали така, хвърлили светия

мъченик в тъмницата.

След няколко дена отново го извели на разпит, на който светият се показал също толкова непоколебим във вярата си, както бил и преди това. Той стоял като несъкрушим стълб и непристъпен град пред мъчителя. Затова последният заповядал да бият мъченика с железни пръти по шията и да извадят от ставите всичките му членове. Това мъчение било по-жестоко и от смъртно наказание. Накрая мъчителят осъдил свети Евдоксий на посичане с меч.

Докато го водели към мястото за изпълнението на присъдата, светият мъченик се молел така:

- Боже! Ти, Който благосклонно погледна към жертвите на Авел и Авраам и милостиво прие дълготърпението на множеството мъченици! Погледни сега с Твоето милостиво око и към моята жертва и не отхвърляй моята кръв, която аз с душевна топлота и с любещо сърце Ти принасям!

Молейки се така, светият забелязал в тълпата своята съпруга, която с плач вървяла след него. Той я попитал дали всичко е направено така, както той преди бил заповядал и й наредил да вземе тялото му след смъртта му и да го погребе в мястото, наричано „Амимна". После отново й дал наставление да не плаче за неговата смърт, но да почете тоя ден, като се облече в светла дреха и се украси със скъпоценности.

След това свети Евдоксий видял своя приятел Зинон, който също плачел за него, и му казал:

- Възлюбени Зиноне, не плачи! Бог, Комуто служим, няма да ни раздели! Ние като в една лодка ще отплаваме заедно във вечния живот!

Тези думи така силно подействали на Зинон, че той високо възкликнал:

- И аз съм християнин! И аз изповядвам Христа и искам да умра за Него!

Незабавно той бил хванат от нечестивите слуги и за него било доложено на управителя. Последният заповядал и него да посекат с меч, заедно с Евдоксий. Когато ги довели на мястото на наказанието, най-напред посекли Зинон, докато в това време свети Евдоксий се молел за него. Така, след като изпратил преди себе си своя приятел на небето, светият преклонил главата си под меча и приел блажена мъченическа кончина.

Заедно с тях били посечени и други мъченици, които с дръзновение изповядали Христа. Телата им били захвърлени, без да бъдат погребани. Но Василиса, съпругата на свети Евдоксий, взела неговото тяло, без да се бои, и с чест го погребала на посоченото от него място.

За тази своя постъпка тя била заловена и доведена при управителя. Пред него тя ясно изповядала Бога и се надсмяла над идолите и техните почитатели, като желаела по пътя на мъченията по-скоро да последва мъжа си при Господа.

Но мъчителят й казал:

- Зная, че ти желаеш да последваш мъжа си, за да имаш похвала от галилеяните (тоест християните). Но дори ти и да заслужаваш смърт, аз няма да те умъртвя!

Василиса отговорила на това:

- Моят Господ Иисус Христос вижда желанието ми и ще го приеме като вече извършено дело. Дори и да не ме подложиш на мъки, аз пак не ще се лиша от блаженството, което ще получа заедно с моя мъж у Господа Бога.

Щом чул думите й, управителят я прогонил. А след седем

дена й се явил на сън свети Евдоксий и й казал:

- Кажи на нашия приятел и домоуправител Макарий да се яви пред съдилището и да последва нашия пример. Ние го очакваме!

Веднага щом Василиса разказала на Макарий видението си, той начаса отишъл при управителя и се обявил за християнин и ученик на Евдоксий. Като го видял и като чул смелото му изповедание, управителят заповядал да му отсекат главата.

Така и Макарий, следвайки Евдоксий и Зинон, отишъл при добрия подвигоположник Христа, нашия Господ. Угодила Му и Василиса, която докрай останала в истинната вяра и която предстанала в сонма на светиите пред престола на Божията слава, прославяйки Отца и Сина и Светия Дух, во веки. Амин.

В памет на свети свещеномъченик Кирил, епископ Гортински

(III-IV в.)

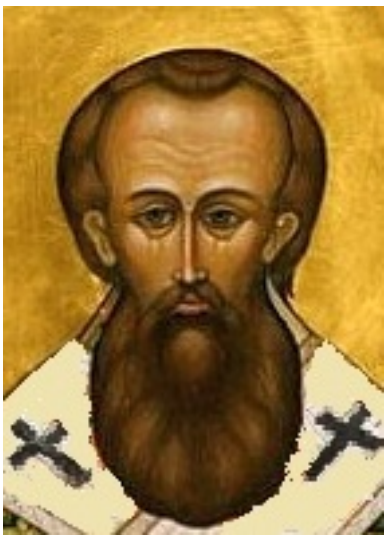

Блаженият Кирил живял по време на управлението на император Максимиан и на хегемона (управителя) Агрипин. Украсен с всички добродетели, той живял до деветдесет и пет годишна възраст. Веднъж, съпроводен от двама свои слуги, свети Кирил се отправил към един манастир. По пътя те срещнали езичници, които принасяли волове и овци в жертва на идолите си. Наскърбен от тяхното безумие, светителят изобличил идолопоклонниците. За това те го заловили и го хвърлили в тъмница. През нощта, докато се молел на Бога, свети Кирил чул глас от небето, който му

казал: “Кириле, иди в Рим!”. На следващото утро намерили вратите на тъмницата отворени, а всички идоли, изпотрошени, лежали наоколо. В това време свети Кирил пристигнал в манастира, където му се явил преподобни Филоксен. Преподобният му казал: “Ти ще получиш два венеца: единия - светителски, а другия - мъченически”. След това светият отишъл в Рим и тук със своята проповед утвърдил вярващите. Когато започнало гонението, той решил да отиде в Иерусалим. По пътя, на остров Малеон, му се явил мъж в бели одежди и му заповядал да не отминава остров Крит. Свети Кирил изпълнил нареждането. В критския град Гортин той бил поставен за епископ; тогава бил на шестдесет години от рождението си. Когато отново започнало гонение срещу християните, светителят бил поведен на съд при хегемона. Управителят започнал да го уговаря да се отрече от Христа, но тъй като светият изповедник не пожелал да се съгласи с неговите увещания, бил осъден на посичане с меч. Тогава сложили в устата му конски юзди и като го качили на една каруца (тъй като от старост той вече не можел да ходи), тръгнали към мястото на наказанието. Когато стигнали до мястото, наречено Ракса, от небето се чул глас: “Дотук!” Каруцата спряла и тук била отсечена главата на светия мъченик.

Тропарь священномученику Кириллу, епископу Гортинскому

глас 3

Гла́сом боже́ственным от темни́цы изведе́н,/ в Ри́ме бра́тию в боже́ственней ве́ре утверди́л еси́,/ и, от А́нгела глаго́лы прии́м о свяити́тельстей па́стве,/ во страда́нии свое́м па́ки гла́су с Небесе́ сподо́бися,/ богоповеле́нный святи́телю и страда́льче Кири́лле,// моли́ за ду́ши на́ша.

(Перевод: Голосом Божественным освобожден из заключения, в Риме ты укрепил братию в вере в Бога и,

получив от Ангела весть о призвании к святительству и пастве твоей, в мученичестве своем снова удостоился слышать голос с Небес, святитель повелением Бога и мученик Кирилл, молись о душах наших.)

Кондак священномученику Кириллу, епископу Гортинскому

глас 3

Ви́дев себе́ ра́ди темни́чныя две́ри отве́рсты в полу́нощи/ и и́долы сокруше́ны,/ и Горти́нскую па́ству свяги́тельскую,/ от Бо́га повеле́нную, до́бре упа́с,/ и по Христе́ наде́ждно пострада́в,/ священному́чениче Кири́лле,// моли́ся за чту́щия тя.

(Перевод: Видя открытые ради тебя тюремные двери в полуночи и сокрушенных идолов, ты как святитель хорошо упас Гортинскую паству, назначенную тебе Богом, и стойко претерпев мученичество за Христа, священномученик Кирилл, молись о почитающих тебя.)

Житие на преподобния Давид (VI в.)

Светият и преподобен Давид отначало бил разбойник. Той живеел в Хермополската пустиня и причинявал много злини - убил много хора и никой не бил така зъл и жесток като него. Той бил главатар на повече от тридесет души разбойници. Веднъж, докато бил в планината заедно с тях, той се замислил за своя живот и като си спомнил колко злини и беди е причинил на хората, го обхванал голям страх пред Бога. Тогава той напуснал разбойниците и отишъл в манастир.Когато Давид похлопал на манастирските порти, излязъл вратарят и му казал: “Какво искаш?”Давид му отговорил: “Искам да стана монах”.Вратарят отишъл и

съобщил на игумена за него. Игуменът излязъл, но като видял, че Давид вече е стар човек, му казал:- Не можеш да останеш тук, тъй като братята много се трудят и живеят в голямо въздържание. А ти не ще можеш да изпълняваш строгите манастирски порядки и послушания.Давид продължил да умолява игумена да го приеме в манастира.- Всичко, което ми заповядате, ще изпълня - казвал той. - Само ме приемете!А игуменът отказвал, като му казвал: “Ти не можеш да живееш с нас.”Тогава Давид казал на игумена:- Знай, отче, че аз съм Давид - главатарят на разбойниците. Дойдох при вас, за да оплаквам греховете си. А ако ти не поискаш да ме приемеш, аз се заклевам пред вас, че ще се върна обратно, ще доведа със себе си своите разбойници и ще ви избия всички, а манастира ви ще предам на разорение.Щом чул това, игуменът приел Давид в манастира и го постригал в монашеския чин. Давид започнал да се подвизава във въздържание и се учел на смирение. В скоро време той надминал с добродетелите си останалите монаси и на всички доставял голяма полза чрез своя живот и думите си.Веднъж, докато свети Давид седял в килията си, му се явил архангел Гавриил и му казал:- Давид, Господ прости греховете ти. Отсега ти ще вършиш чудеса.Преподобният отговорил на ангела:- Не мога да повярвам, че Господ така скоро ми е простил извършените от мен грехове, защото те са твърде тежки и по-многочислени и от морския пясък.Ангелът тогава му казал:- Аз съм архангел Гавриил, който не пощади и Захария, когато той не повярва на думите ми, но свързах езика му за наказание, за да повярва на казаното от мене. Та тебе ли да пощадя? И така, отсега ще бъдешням!Преподобният се поклонил и казал на ангела:- Когато бях разбойник, вършех беззаконни дела и проливах много кръв, тогава ти не свърза моя език, който не възнасяше славословия към Бога. А сега, когато поисках да служа на Господа и да Му принасям хвала, ти свързваш езика ми, за да не говоря!На това ангелът отговорил:- Говори, но само тогава,

когато славиш Бога и Му се молиш по време на правилото, а през останалото време ще бъдеш безмълвен!След като така го наказал, ангелът си отишъл. Свети Давид въздал благодарение на Бога за това, че получил от Него прошка на греховете си. А след това той, с Божията благодат, извършил много чудеса: възвръщал зрението на слепите, изправял хромите и изцелявал бесноватите. По време на молитва в църквата той пеел на Бога, но не можел да произнася никакви други думи. След като преживял по този начин много години, за назидание на всички, той се преставил в Господа и сега, предстоейки пред Него, непрестанно се моли за нас.По неговите молитви, да получим и ние милостта на Бога! Амин.

В памет на светите мъченици Кириак, Фавст и Авив

Тези свети мъченици пострадали при император Деций, в Александрия, по време на същото гонение, при което пострадали и свети Фабиан - папа Римски, и свети Александър Александрийски. Довели ги при управителя на града, Валерий, пред когото те твърдо изповядали Христовото име и смело изобличили идолската измама и суета. Заради това били посечени с меч. С тях били убити още тринадесет мъченици. Неколцина от александрийските християни взели мощите им и благоговейно ги положили в своя град, за слава на истинския наш Бог - Христос.

ЧЕТИ-МИНЕЙТЕ

buditeli.info © 2017